

Plaatsingslijst familiearchief Holtius, nr. 00412

Beheerder: Centraal Bureau voor Genealogie (CBG) te Den Haag, www.cbg.nl

Eigenaar: Centraal Bureau voor Genealogie (CBG) te Den Haag

Schenking: Mw. C.G.M. Holtius-Schaepman te Den Haag, d.d. 19-8-1963

Collectievormer: (waarschijnlijk) Dhr. G. Holtius (1826-1910) te Den Haag

Samensteller plaatsingslijst: Dhr. F.Th.J. Godin te Rotterdam, d.d. 2017

Korte inhoud:

De collectie bevat naast enige genealogische stukken uit het einde van de achttiende en negentiende eeuw, waaronder vele originele persoonsgebonden stukken van diverse leden uit de familie Holtius. Deze stukken zijn waarschijnlijk afkomstig uit het familiearchief dat Gualtherus Holtius (1826-1910) bijeen bracht.¹

Achtergrondinformatie:

De oorspronkelijke naam van de familie Holtius was Van Holt (ook Ten Holt). Deze naam komt reeds vóór de 17de eeuw meermalen voor, maar of deze naamdragers tot de familie behoren is niet aangetoond. De stamreeks begint met Adriaen van Holt (overl. 1617).² Een zekere Ds. Johannes van Holt (16?-1669) veranderde, zoals destijds de mode was, zijn naam in Holtius. Het is deze naam die de familie sindsdien gedragen heeft.

De familie genoot maatschappelijk aanzien, onder hen vinden we naast een geestelijke ook diverse predikanten, rechtsgeleerden en militairen.³ De eerder genoemde Adriaen Holt (overl. 1617) was RK priester te Beekbergen, die de Hervorming bevorderde. Johannes van Holt was predikant te Beekbergen en Loenen. Hij genoot zijn opleiding aan de universiteit van Franeker. Mr. Gualtherus Holtius (1722-1783) was advocaat te Leiden en werd later, in 1739, aangesteld tot baljuw van Koudekerk. Mr. Adrianus Catharinus Holtius (1786-1861) was o.a. advocaat te Zierikzee, daarna in 1816 prof. In de Rechtsgeleerdheid te Deventer en in 1821 hoogleraar te Groningen, in 1823 hoogleraar te Leuven en in 1831 hoogleraar te Utrecht. Sedert 1852 lid der Koninklijke Academie van Wetenschappen en sedert 1837 lid van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, daarnaast ook lid van het Utrechts Genootschap. In 1840 werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandsche Leeuw.⁴ Mr. Gualtherus Holtius (1791-1865) trad in 1815 in dienst bij de compagnie vrijwillige

¹ Zie opmerking van W.M.C. de Regt in *De Ned. Leeuw* XXII (1904), p.228.

² Voor de genealogie van de familie Holtius zie: *Nederland's Patriciaat*, 5 (1914), pp. 199-202.

³ Voor de genealogie van de familie Holtius zie: *De Nederlandsche Leeuw* (1904), pp. 226-293.

⁴ Voor meer biografische gegevens zie: H.J. Koenen, 'Levensbericht van A.C. Holtius', *Jaarboek KNAW* (1861) pp. 31-43. Hierin wordt Adrianus 'den Fenix der Nederlandsche Rechtsgeleerden' genoemd.

infanterie en was later rustbewaarder bij de schutterij te 's-Gravenhage. Daarna werd hij in 1843 Inspecteur-generaal bij het Departement van Financiën en 1847 benoemd tot Staatsraad. In 1840 werd hij benoemd tot ridder van de Nederlandsche Leeuw. Gualtherus Holtius (1826-1910) doorliep een militaire loopbaan en was in 1882 gepensioneerd Generaal-majoor der cavalerie. In 1886 werd hij adjudant in bijzondere dienst van Koning Willem III. In 1886 werd hij benoemd tot commandeur der orde van de Eikenkroon.

Er is ook een Indische connectie. Nicolaas Carel Holtius (1838-1899) vertrok in 1860 naar Indië waar hij als ambtenaar bij het Gouvernement werkzaam was. Hij verwekte bij de inlandse vrouw Fatim een dochter. Gualtherus Holtius (1863-1942) vertrok in 1884 naar Java waar hij zich vestigde als administrateur van het koffieland Tjandisewoe en tevens secretaris was van de Kedirische Landbouwvereniging.

Familienamen in collectie: Van Hamel, Lans, Ligthart, Vosmaer

Omvang: 12 dozen

Doos 1:

1. Genealogische stukken, waaronder geneagrammen, stamreeksen en genealogische aantekeningen, 17de t/m 19de eeuw. 1 pak
2. Heraldiek: twee brieven en een notitie van de heraldicus R.T. Muschart betreffende wapens van de familie Holtius en verwante takken. Verder een handgeschilderd familiewapen uit 1777 van Hendrik Holtius (1753-1792); een foto van een lakzegel van Johannes van Holt predikant te Beekbergen, behorende bij een charter van 26 juni 1655, met een foto van zijn handtekening. Verder een handgeschilderd wapen van de familie Fassyn, 17de eeuw? 1 omslag
N.B. Het wapen op de zegel van de charter is niet het traditionele familiewapen van Holtius (in zilver verkorte doorgebogen rode dwarsbalk), het gaat hier om een Latijns kruis met aan de voet een delta. In een genealogische notitie tekent Gualtherus Holtius (1650-1715) dit symbool, dat op het graf van Abraham van Holt en Walburg Gaymans in de Grote Kerk te Arnhem zou zijn afgebeeld. Zie genealogische stukken (inv.nr.1) en aantekening in de *Nederlandsche Leeuw* (1904), p.227. Jean Germeaux huwde Danielle Fassin, een dochter uit dit huwelijk trouwde met een Bodson, er is een verwantschap tussen Bodson en Holtius. Zie ook inv.nr. 20: een verzoek van Adriana Holtius Vosmaer aan de Hoge Raad van Adel betreffende haar familiewapen uit 1815.
3. Persoonsgebonden stukken van Johannes van Holt (16?-1669). Waaronder de verkoopakte van een huis (1626) en een magescheyt tussen de weduwe en kinderen van Johannes (1669). 1 omslag
4. Persoonsgebonden stukken van Willem Holtius (1625-1702). Waaronder twee charters betreffende zijn huwelijksvoorwaarden met Elisabeth Hagen (1633-1705). Verder een brief aan zijn ouders (1692), en notariële stukken betreffende de nalatenschap van

Willem en zijn vrouw Elisabeth, en een magescheyt tussen Gualterius Holtius, Anna Maria Holtius , Lucretia Holtius en Johanna Holtius (1705). 1 omslag

Doos 2:

5. Persoonsgebonden stukken van Gualtherus Holtius (1650-1715). Waaronder brieven, een attestatie (1681), inboedelinventaris van Gualtherus en zijn vrouw Catharina Mulerius (1661-1713), verder enige notariële stukken. 1 pak
6. Vervalt.
7. Testament van Jacob Holtius (overl. 1696). 1 stuk
8. Persoonsgebonden stukken van Maria, Elisabeth en Lucretia Holtius. Waaronder de huwelijks-zangen (in dichtvorm) ter gelegenheid van de bruiloft in 1734 van Jacobus Ligthart (overl. 1768) en Maria Holtius (1692-1753) en een extract van een testament Maria Holtius en Peter van Hamel (1724). 1 omslag
9. Persoonsgebonden stukken van Ds. Nicolaus Holtius (1693-1773). Waaronder: brieven, aantekeningen en een druksel: lofdicht op Willem IV Karel Hendrik Friso van Oranje-Nassau (1747). Verder brieven aan Johan Willem baron Ripperda (1682-1737). Ook stukken betreffende de begrafenis van zijn vrouw Margaretha van Oosterwijck (1692-1746). 1 pak

Doos 3:

10. Brief van Ds. Gualtherus Holtius (1650-1715) aan zijn broer en zus (1715). Daarnaast een brief van Christiaan van Genée betreffende het geslacht van zijn moeder Maria Regnauld (1732). Verder een fragmentgenealogie -getiteld stemmatographia- (1697) van het geslacht Mulerius (zijn echtgenote). 1 omslag
N.B. het woord stemmatographia refereert aan de titel van een boek van Hristofor Zhefarovich (Wenen 1741). Het is oorspronkelijk een gedrukte tekst met afbeeldingen (houtsnedes) van wapens. De term werd ook vaak voor genealogische overzichten gebruikt.
11. Afschrift van het testament van Elisabeth Holtius (geb. 1698), weduwe van Jan Jacob Maurits Brahé (1694-1772) uit 1774. Daarnaast een uittreksel van het kerkregister van de Waalse kerk betreffende Jean Jacob Brahé. Verder diverse fragmentgenealogieën van de familie Brahé, waaronder een gedrukte genealogie in boekvorm waarin diverse portretten en afbeeldingen (1647). 1 omslag 1 deel
12. Brieven van Henriëtte Wynanda Holtius (1705-1771), 1e helft 18de eeuw. 2 stukken

13. Persoonsgebonden stukken van Mr. Gualtherus Holtius (1722-1783). Waaronder zijn huwelijkscontract met Isabella Maria van der Linden (1726-1769) en hun huwelijksgezangen (1746). Daarnaast een inboedelinventaris en een aanplakbiljet betreffende de openbare verkoop van zijn goederen na zijn overlijden (1784). Ook een fragmentgenealogie van de verwante familie van der Linden. Tevens twee brieven van zijn neef Jan Six (1783). 1 pak

14. Lees-cedul voor de lijkstatie van Clara Christina Holtius (1724-1748). 1 stuk
 N.B. een lees-cedul heeft betrekking op het protocol van een lijkstatie en betreft een opsomming van de namen der personen die in de lijkstoet zullen meelopen.

15. Persoonsgebonden stuk van Catharina Wijnanda Holtius (1727-1789). Notariële akte betreffende de investiture van drie morgen lands waaronder Hazerswoude na het overlijden van haar vader Nicolaus (1693-1773), 1785. 1 stuk

16. Gelegenheidsgedicht voor het huwelijk van Jacob Pardidanus Holtius (1730-1779) en zijn Maria Christina Roos (1729-1809), 1764. 2 stukken
 N.B. in duplo.

17. Notarieel stuk betreffende een machtiging van Elisabeth Holtius voor haar zoon Gualtherus Mattheus inzake de liquidatie van de boedel van haar vader Nicolaus Holtius, 1784. 1 stuk

18. Huwelijksaankondiging (gedrukt) van Margaretha Nicoletta Holtius (1751-1792) en Mr. Willem Carel Vosmaer (1749-1818) uit 1782. 1 stuk
 N.B. twee schaduwportretten van Margaretha ingevoegd bij foto's; zie inv.nr. 40.

Doos 4:

19. Stukken met betrekking tot de familie Vosmaer. Waaronder een gelegenheidsgedicht door Jacoba Louisa Elisabeth Vosmaer (geb. 1794), een aantal brieven aan Willem Carel Vosmaer (1749-1818), een boedelinventaris (1801). een gedicht van Henrietta Maria Vosmaer (1751-1815), een gedicht van Susanna Elisabeth Heyns geb. Vosmaer (1778-1822) en een gedicht van Jacob Vosmaer (1783-1824). Verder stukken van de verwante families Van Oordt en Heyns, waaronder de huwelijkszangen voor Gabriel van Oordt en Henrietta Maria Vosmaer (1800). Verder een gelegenheidsgedicht t.g.v. het huwelijk van Jacob Lodewyk Hendrik Momma en Anna Aletta Winter (1803). 1 pak 1 deel

20. A Persoonsgebonden stukken van Hendrik Holtius Lans vrijheer van Koudekerke en Poelgeest (1753-1792). Waaronder diverse militaire bevorderingen: tot vaandrig en luitenant, laatstelijk bij het regiment generaal Prince van Holstein Gottorp in 1775.

Daarnaast de huwelijkse voorwaarden uit 1793 tussen hem en Adriana Catharina Vosmaer (1755-1839) en diverse brieven. Onder de stukken verder een kaart van de landerijen in de Honsdijkse polder waaronder Koudekerk en de buitenplaats Lindengrond uit 1773 en een waterverftekening van de façade van Lindengrond. Daarnaast stukken met betrekking tot de heerlijkheid Koudekerk. Eveneens twee schepenbrieven uit 1497 betreffende het toekennen van grond gelegen op de Arnhemmer Eng (bouwlandcomplex) aan Bartolt van Holthuysen. Verder het testament uit 1793 van Adriana en haar tweede man Reinier Sweigholt (1763-1836). Reinier was predikant van de Gereformeerde Kerk. Er zijn meer dan honderd briefjes met korte aantekeningen aanwezig die hij waarschijnlijk gebruikte voor zijn preken. Daarnaast een verzoek van Adriana aan de Hoge Raad van Adel betreffende haar familiewapen uit 1815. Een gedrukte overlijdensbrief en twee lakzegels. 1 pak

N.B. Het handgeschilderde familiewapen van Hendrik werd ingevoegd bij Heraldiek (inv.nr.2). Bij de schepenbrieven zijn transcripties bijgevoegd, de originelen hebben zegelstaarten met een (was?)zegel. Het is niet duidelijk of Bartolt Holthuysen deel uitmaakte van de familie Holtius.

N.B. een boekje uit 1797, voor het leren van de Franse taal is opgenomen onder de boekwerken en brochures.

Doos 5:

20. B: zie beschrijving bij 20A.	1 pak
20. C: zie beschrijving bij 20A.	1 omslag
20. D: zie beschrijving bij 20A.	1 pak

Doos 6:

21. Persoonsgebonden stukken van Mr. Adrianus Catharinus Holtius (1786-1861). Waaronder de huwelijkse voorwaarden uit 1855 tussen hem en Jkvr. Cecilia de Brueys (1792-1867). Daarnaast een afschrift van zijn boedelinventaris, de gedrukte catalogus van zijn bibliotheek uit 1861, zijn dissertatie (op stellingen) uit 1811 aan de Universiteit van Utrecht en zijn bul uit 1814. Verder de gedrukte oratio bij zijn aanstelling als professor aan de Universiteit van Leuven in 1823 en een aantal publicaties (overdrukken) waaronder zijn "levensbericht" (1861). 1 pak

22. A Persoonsgebonden stukken van Gualtherus Holtius (1791-1865). Waaronder zijn benoeming in 1813 tot Hoofd Administratie van de Domeinen en zijn benoeming in 1847 tot Inspecteur-Generaal afdeling registratie en loterijen bij het Departement van Financiën. Verder zijn benoeming in 1840 tot Ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw. Daarnaast notariële akten, een groot aantal brieven en dienststukken, bv. het journaal dat hij als Inspecteur-Generaal der Belastingen tussen 1845-1853 bijhield.

1 pak

N.B. Genealogische notities van Gualtherus werden ingevoegd bij Genealogie (inv.nr 1).

N.B. Bul met grootzegel van de Universiteit van Utrecht (1861).

Doos 7:

22. B.: zie beschrijving bij 22A.

1 pak

22. C.: zie beschrijving bij 22A.

1 pak

Doos 8:

23. A en B Persoonsgebonden stukken van generaal-majoor der cavalerie, adjudant i.b.d. van de koningin Gualtherus Holtius (1826-1910). Waaronder zijn militaire benoemingen en zijn benoeming in 1868 tot Ridder in de Orde van de Luxemburgse Eikenkroon. Verder vele dienststukken en militaire correspondentie, evenals een notariële akte betreffende zijn nalatenschap. Tevens protocollaire stukken behorende bij de begrafenis van Koning Willem III en de inhuldiging van Koningin Wilhelmina. Verder o.a. een aankondiging van een "Feestmaaltijd der oud-officieren en officieren van het 3^e Regiment Huzaren" met bijbehorend muziekprogramma in Sociëteit De Witte in Den Haag (1884).

1 pak 1 omslag

N.B. Bij het diploma, behorende bij het onderscheidingsteken van de Orde van de Luxemburgse Eikenkroon, is het draaglint bijgevoegd, het kruis ontbreekt.

24. Boedelinventaris van Jacob Willem Holtius (1829-1868), opgemaakt na zijn overlijden.

1 katern

25. Stukken betreffende de nalatenschap van Adriana Catharina Cornelie Elisabeth Holtius (1834-1903).

1 omslag

26. Brief van de curatoren der Rijksuniversiteit Groningen uit 1919, aan Elisabeth Cornelia Holtius (geb. 1860) betreffende de schenking door haar van een portretschilderij van Mr. Adrianus Catharinus Holtius (1786-1861) die tijdens zijn leven daar hoogleraar was.

1 stuk

27. Enkele persoonlijke stukken o.a. een declaratienota uit 1899 van notaris Mr. G.A.P. Bax voor Nicolaas Carel Louis Holtius -sedert 1898 genaamd Holtius Lans- (geb. 1860), betreffende een verbetering van zijn huwelijksakte. 3 stukken

Doos 9:

28. Persoonsgebonden stukken van Gualtherus Holtius (1863-1942). Waaronder de kaart van zijn verloving met Maria Nicoletta Reuvekamp Gille (1870-1931). Verder aanmelding van zijn huwelijk met haar te Soerabaia in 1890, evenals de akte met de huwelijksvoorwaarden. 1 omslag
29. Diverse stukken betreffende de familie Mulerius. Waaronder een memoriaal van Nicolaus Mulerius (1631-1692). 1 omslag
N.B. Gualtherus Holtius (1650-1715) huwde Catharina Mulerius (1661-1713). Onder de stukken een kopieën van een gravure van Petrus Mulerius (1599-1647) en een getekend portret van Nicolaus Mulerius (1631-1692).
30. Persoonsgebonden stukken van Jan Jacob Brahé (1726-1774). Waaronder een memoriaal en enige brieven. 1 omslag
N.B. een uitgeschreven familiegenealogie werd bijgevoegd bij Genealogie (inv.nr. 1)

Bekendmakingen, pamfletten, proclamaties

31. Diverse uitnodigingen, bekendmakingen, pamfletten, proclamaties, decreten van de Koning, placaten der Staten-Generaal, bekendmakingen van openbare verkopeningen, publicaties en bekendmakingen ('lyste' of 'texten') van preken gehouden te Amsterdam en Leiden, 1623-1813. 1 pak

Doos 10:

Boekwerken en brochures

32. Diverse brochures. Waaronder
- Vierde Uitmuntend gedicht van Jonkheer Willem van Haren om agter de gevallen van Friso (Door den zelve Heer berijmt) te kunnen geplaatst worden*, te Harderwijk bij D. van Lennep 1742.
 - Veldzang ter blijder komste van den weled. Gestr. Heere Jan Lans vrijheere van Koudekerk* (etc.), 1763.
 - Naamlijst der Edele Mogende Heeren Staaten, de Edele Mogende Heeren gedeputeerde Staaten 's Hofs Provinciaal, Reekenmeester* (etc.), z.p., z.j.
 - Het dorp Koudekerk, Zo lang men kalk en steen tot bouwing nodig heeft* (etc.), z.p., z.j.
 - W.M.C. Regt, *De burcht 'Groot Poelgeest*, Oudshoorn 1905.

-W.M.C. Regt, *De Hervormde Kerk te Koudekerk*, z.p., z.j.

1 omslag

33. *Icones ad vivum delineatae et expresse virorum clariorum qui praecipue scriptis Academiam Lugdunum Batavam illustrarunt.* [Willem Isaaksz Swanenburgh, 1609].

1 deel

N.B. Waarschijnlijk afkomstig uit de bibliotheek van Mr. Gualtherius Holtius (1722-1783)

34. *De stervende kerk overtuigt en opgewekt, by de opening der Zuidhollandsche Synode binnen Gorinchem den 4. July 1758 met een leerrede over Openb. III: 1-3, waar by gevoegd is een leerrede over Psalm CXXV. ter opening der Zuidhollandsche Synode mede binnen Gorinchem uitgesproken den 4 July 1747. Mitsgaders twee predikatiën, by de bevestigingen van Adriaan Francois Matthaeus, ... en ... Jacob Paridanus Holtius, te Leyden bij Johannes Hasebroek en te Amsterdam, Nicolaas Bijl, 1758*

1 deeltje

35. Michael Vosmeer, *Principes Hollandiae et Zelandiae Domini Frisiae: Cvm Genuinis Ipsorum Iconibus, a Theodorico Aquitaniae Ad Iacobam Bauariae, Diuersorum Quondam ... Parietibus, in Carmelo...*, Antverpiae Chr. Plantinus 1578.

1 deel

N.B. met talloze gravures van gravenportretten

36. *Historiettes et conversations à l'usage des enfans qui commencent à épeler. Par Madame de V.... Volume 1*, J.A. Latour, Parijs 1794.

1 deeltje

N.B. Afkomstig uit het bezit van Hendrik Holtius Lans vrijheer van Koudekerke en Poelgeest (1753-1792) (inv. nr. 20A)

Doos 11:

37. Bijbel (Statenvertaling), Haarlem 1849.

1 deel

N.B. met vuurvergulde sluiting.

38. *Kerkelijke geschiedenissen zedert den dood van onzen Zaligmaker tot aan den volkomen bloeistand van 't Kristendom....In't Grieks beschreven door Eusebius Pamfilius, Bisschop van Cesarea en Palestina, den oudsten der Kerk-historischryveren.....; nu vertaald en met vele Aantekeningen opgehelderd door Abraham Arent vander Meersch.... doorgaans met kopere Platen en Kaarten verciert* F. Houttuyn, Amsterdam, 1749.

1 deel

N.B. Met vele gravures. Bevat genealogische aantekeningen.

Doos 12:**Stukken waarvan het verband met de collectie niet kon worden vastgesteld**

39. Waaronder veel transportaktes (17de eeuw), een schetsboekje (18de eeuw) en een remedie tegen jicht (18de eeuw?). 1 pak

Foto's

40. Enkele kopieën van foto's, niet nader beschreven. Verder twee schaduwportretten van Margaretha Nicoletta Holtius (1751-1792). 1 omslag